

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

15.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 19-го Февраля — 1837 — Wilno. Пятък. 19-го Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Н А.

Во вторникъ т. е. 23-го числа сего мѣсяца, въ здѣшнемъ Театрѣ, Нѣмецкою труппою въ пользу Инавалидовъ, представлена будетъ пѣса подъ названіемъ *Каменьщикъ и Слесарь*, со вновь сочиненными танцами.

Билеты можно получать у Исправляющаго должность Полицейстера, въ Театрѣ у *Кажинскаго* и при входѣ, за обыкновенную цѣну.

— Въ наступающій Четвергъ, т. е. 25-го ч. сего Февраля, въ Залѣ Ресурсы, данъ будетъ Маскерадъ въ пользу Инавалидовъ.

Санктпетербургъ, 12-го Февраля.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Его Королевскаго Высочества Герцога Баварскаго *Вильгельма*, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на шесть дней, начавъ оный съ 6-го числа сего Февраля.

— Генераль-Адъютанту, Генералу отъ Инфантеріи *Киселеву*, Высочайше повелѣно присутствовать въ Комитетѣ Министровъ.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 20-й день минувшаго Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Св. Анны второй степени* Императорскою Короною украшеннаго: Завилейскій Урядный Предводитель Дворянства, состоящій въ званіи Камергера Графъ *Мостовскій*; — третьей степени: Предсѣдатель Виленской Палаты Гражданскаго Суда, Коллежскій Ассессоръ *Виллевизъ*; — 1-го ч. с. м. тогожъ ордена второй степени, находящійся во II-мъ Отдѣленіи Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Надворный Советникъ *Малева*, въ награду отлично-усердной службы Начальствомъ засвидѣтельствованныхъ.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Св. Анны второй степени*: Дежурный Штабъ-Офицеръ при Кіевскомъ Военномъ, Подольскомъ и Волынскомъ Генераль-Губернаторѣ, состоящій по Кавалеріи Подполковникъ *Кирбевъ 2-й*, и Главный Докторъ Павловской въ Москвѣ больницы, Коллежскій Ассессоръ *Левенталь*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 2-го Февраля, состоящій по Артиллеріи Генераль-Маіоръ *Аммосовъ*, назначенъ Членомъ Общаго Присутствія Департамента Военныхъ Поселеній.

— Директору Канцеляріи Государственнаго Контролера, Дѣйствительному Статскому Советнику *Карпичеву*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Генераль-Контролеромъ Департамента военныхъ отчетовъ, и сверхъ сей должности, временно управлять Канцеляріею, съ производствомъ получаемыхъ нынѣ окладовъ.

— Старшій Помощникъ Экспедиціи III-го Отдѣленія Собственной Е. И. В. Канцеляріи, Коллеж-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Во вторникъ, то есть: дня 23-го, мѣсяца; на ту-тезшемъ театрѣ, Нѣмеццы Артысты, на доходъ Инавалидовъ, граѣ бѣдъ sztukę pod tytułem: *Mularz i Słószarz*, z nowo ułożonemi baletami.

Билетовъ dostać można u Sprawującego obowiązek Policmeystra, w teatrze u P. *Każyńskiego* i przy wejściu, za cenę zwyczajną.

— W przyszły Czwartek t. j. d. 25-го, teraz. Lutego, w salach Resursy na dochód Inwalidów dana będzie Mas-карada.

Sankt-Petersburg, dnia 12-го Lutego.

Cesarz Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: z okliczności śmierci Jego Królewskiej Wysokości Xię-cia Bawarskiego *Wilhelma*, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na sześć dni, zaczynając od dnia 6-го, ter. Lutego.

— Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi Piechoty *Kisielewu*, Najwyżey rozkazano zasiadać w Komitecie Mini-стрów.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, dane do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, 20-го zeszłego Stycznia, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Anny drugiego stopnia*, *Cesarską Koronę ozdobionego*, Zawileyski Powiatowy Marszałek Dworzanstwa, Szambelan Hrabia *Mostowski* — trzeciego stopnia: Prezydent Wileńskiej Izby Cywilnego Sądu, Kollegialny Assesor *Billewicz*; — 1-го t. m. tegoż Orderu 2-го stopnia, zostający w II Oddziale Własney Jego Cesarzkiej Mości Kancellaryi, Radzca Dworu *Malewski*, w nagrodę odznaczający się gorliwością służby, przez Zwierżchność zaświadczoney.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, dane do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *S. Anny drugiego stopnia*: Deżurny Sztab-Oficer przy Kijowskim Wojskowym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Gubernatorze, liczący się w Kawaleryi Podpółkownik *Kiriejew 2-gi*, i Główny Doktor Pawłowskiej w Moskwie choroby, Kollegialny Assesor *Löwenthal*.

— Przez Najwyższy rozkaz dzienny, 2-го Lutego li-czący się w Artylleryi Jenerał Major *Ammosow*, na-znaczony Członkiem Ogólnego Urzędu Departamentu Wojskowych Osad.

— Dyrektorowi Kancellaryi Kontrolera Państwa, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Karniejewu*, Najłaskawiey rozkazano bydź Jenerał-Kontrolerem Departamentu wojskowych rachunkow, i oprócz tego obowiązku, czasowie zarządzać Kancellaryą, z wydawaniem pobiera-nych teraz wyznaczeń.

— Starszy Pomocnik Ekspedytora III-го Oddziału Własney Jego Cesarzkiej Mości Kancellaryi, Kollegi-

скій Ассессоръ Александръ *Гедерштернъ* и состоящій при Генераль-Адъютантѣ Графѣ Бенкендорфѣ Секретаремъ, 9-го класса Павелъ *Миллеръ*, Всемилоостивѣйше пожалованы въ званіе Камеръ-Юнкеровъ Двора Его Императорскаго Величества.

— Состоящій при Кіевскомъ Военномъ, Подольскомъ и Волынскомъ Генераль-Губернаторѣ, для особыхъ порученій, въ званіи Камергера Коллежскій Ассессоръ Князь *Кудашевъ*, Всемилоостивѣйше пожалованъ въ Надворные Совѣтники.

— Государь Императоръ Всемилоостивѣйше изволилъ пожаловать брилліантовые перстни Доктору *Франку* и Директору Клеванской Гимназіи *Кулжинскому* за поднесеніе Его Величеству чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія изданныхъ ими книгъ: 1) *Система Практической Медицины*, и 2) *Эмеритъ*.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, 15 Іюня 1833 года Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Никому изъ здѣшней Столицы паспортовъ для слѣдованія въ Іерусалимъ не выдавать. 2) Равнымъ образомъ не дозволить выдачи оныхъ въ Москвѣ и другихъ городахъ Имперіи, кромѣ сопредѣльныхъ къ границамъ Турціи и Чернаго Моря, и именно: Одессы, Кишинева, Измаила, Теодосіи, Симферополя, Керчи и Таганрога. 3) Въ сихъ 7-ми городахъ дозволить выдачу паспортовъ съ тѣмъ, чтобы по полученіи ихъ, они отправились немедленно въ свой путь. 4) На слѣдованіе до сихъ городовъ путешественникамъ брать отъ мѣстнаго Начальства срочные билеты, сообразно разстоянію съ засвидѣтельствованіемъ, что къ выдачѣ имъ паспортовъ за границу, (не говоря вовсе о Іерусалимѣ) препятствія нѣтъ. При исполненіи сего Высочайшаго повелѣнія, въ то же время сообщеннаго Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ всѣмъ Начальникамъ губерній и Областей, Одесскій Градоначальникъ встрѣтивъ вопросъ: кѣмъ именно должны быть выдаваемы упомянутые срочные билеты, представилъ оный на разрѣшеніе Министерства, донесъ вмѣстѣ съ тѣмъ, что многіе изъ отъѣзжающихъ за границу являются къ нему съ свидѣтельствами Гражданскихъ Губернаторовъ, Казенныхъ Палатъ, Магистратовъ, Полицій, Ратушъ и даже Волостныхъ Правленій, въ коихъ означается, что къ выдачѣ паспорта со стороны мѣстнаго Начальства препятствія не имѣются. Означенный вопросъ оный Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представлялъ на разрѣшеніе Комитета Гг. Министровъ, по положенію коего Государь Императоръ въ 1-й день минувшаго Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ: для предупрежденія подобныхъ вопросовъ и по другимъ мѣстамъ, постановить въ дополненіе къ статьѣ 259 продолженія Свода Уставовъ о паспортахъ и блѣжныхъ правилѣмъ, чтобы выдача билетовъ на слѣдованіе до городовъ, въ коихъ лица, предпринимающія путешествіе въ Іерусалимъ, должны быть снабжаемы заграничными паспортами, производилась лишь Начальниками губерній и областей и съ соблюденіемъ всѣхъ тѣхъ правилъ, какія постановлены въ 250 ст. 14 т. Свода Зак. для выдачи заграничныхъ паспортовъ, и чтобы при выдачѣ самихъ сихъ паспортовъ, дѣлаема была установленная сею статьею Св. Зак. публикація въ вѣдомостяхъ, буде оныя издаются въ томъ городѣ, откуда предпринимающій путешествіе хочетъ выѣхать.

— По ограниченности способовъ Приказовъ Общественнаго Призрѣнія къ содержанію поступающихъ въ заведенія ихъ незаконнорожденныхъ дѣтей и по затрудненіямъ, какъ въ надлежащемъ образованіи, такъ и распредѣленіи сихъ дѣтей, нѣкоторые мѣстныя Начальства ходатайствовали, дабы правила, постановленныя въ Высочайшемъ указѣ, данномъ 6 Іюля 1830 года обоимъ Опекунскимъ Совѣтамъ, о причисленіи къ баталіонамъ военныхъ кантонистовъ дѣтей, приносимыхъ въ воспитательные дома, распространены были и на воспитательныя заведенія, въ вѣдѣніи Приказовъ состоящія. По сношеніи о семъ съ Главнымъ Начальствомъ Военныхъ Поселеній, оный Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ по сему дѣлу въ Комитетъ Гг. Министровъ, по положенію коего 15 Декабря 1836 года Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1.) Тѣхъ изъ незаконнорожденныхъ дѣтей мужска пола, находящихся въ вѣдѣніи Приказовъ Общественнаго Призрѣнія, кои могутъ оставаться за рѣдкою нѣкоторыхъ изъ нихъ родственникамъ и благотворителямъ, а также за распредѣленіемъ сообразно существующимъ вообще о воспитанникахъ Приказовъ правиламъ, — причислять къ военнымъ кантонистамъ, на точномъ основаніи Высочайшаго указа, даннаго обоимъ Опекунскимъ Совѣтамъ 6-го Іюля 1830 года. 2.) Въ продолженіи того времени, пока дѣти сіи, причисленные въ военное вѣдомство и недостигшіе еще восьмилѣтняго возраста, остаются

алны Assesor Alexander *Hederstern*, и zostający przy Jenerał-Adjutancie Hrabi Benckendorfie Sekretarzem, 9-ey klasy Paweł *Müller*, Naytaskawiey mianowani Kamer-Junkrami Dworu Jego Cesarskiego Mości.

— Zostający przy Kijowskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Gubernatorze, do szczególnych poleceń, Kollegialny Assesor, Szambelan Xiąże *Kudaszew*, Naytaskawiey mianowany Radzcą Dworu.

— Cesarz Jego Mość Naytaskawiey raczył udarować brylantowemi pierścieniami Doktora *Franka* i Dyrektora Klewanskiego Gimnazjum *Kulżyńskiego*, za złożenie Najjaśniejszemu Panu przez P. Ministra Narodowego Oświecenia wydanych przez nich ksiąg: 1) *Systemat Praktyczney Medycyny*, i 2) *Emeryt*.

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów 15 Czerwca 1833 roku Najwyższemu rozkazać raczył: 1) Nikomu z tutejszey stolicy pasportów na jechanie do Jerozolimy nie wydawać: 2) Również, niedozwalać ich wydawania w Moskwie i innych miastach Państwa, oprócz przyległych Turcyi i Czarnemu Morzu, a mianowicie: w Odessie, Kiszyniewie, Izmayłowie, Teodozyi, Symferopolu, Kerczy i Taganrogu. 3) W tych 7-miu miastach dozwolić wydawanie pasportów z zastrzeżeniem, iżby po ich otrzymaniu, niezwłocznie udawały się w swą podróż. 4) Na dostanie się do tych miast podróżni mają brać od miejscowey Zwierzchności terminowe bilety, podług odległości z poświadczeniem, że do wydania im pasportów za granicę, (nie mówiąc wcale o Jeruzalem) przeszkody nie ma. Przy wykonaniu tego Najwyższego rozkazu, w tymże czasie udzielonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych wszystkim Naczelnikom Guberniy i Obwodów, Odeski Naczelnik miasta napotkawszy zapytanie: przez kogo mianowicie mają być wydawane pomienione terminowe bilety, przedstawił to na rozstrzygnięcie Ministeryum, donosząc razem, że wielu z wyjeżdżających za granicę udają się do niego ze świadectwami Cywilnych Gubernatorów, Iz Skarbowych, Magistratów, Policyy, Ratuszów, a nawet Włościańskich Zarządów, w których się wymienia, że do wydania pasportu ze strony miejscowey Zwierzchności nie ma przeszkody. Pomienione zapytanie P. Minister Spraw Wewnętrznych podawał do rozstrzygnięcia Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu Cesarz Jego Mość dnia 1-go zeszłego Grudnia Najwyższemu rozkazać raczył: dla zaradzenia podobnym zapytaniom i w innych miejscach, postanowić na dodatek do art. 259 dalszego Ciągu Ustaw o pasportach i zbiegach za prawidło, iżby wydawanie biletów do miast, w których osoby, przedsiębiorce podróż do Jeruzalem, powinny być opatrywane w pasporta zagraniczne, skuteczniały się tylko przez Naczelników Guberniy i Obwodów, tudzież z zachowaniem wszystkich tych prawideł, jakie są ustanowione w art. 250 Połączenia Praw T. 14 dla wydania zagranicznych pasportów, i gdyby przy wydaniu samych tych pasportów, czyniona była ustanowiona tym artykułem Połączenia Praw publikacya w Gazetach, jeżeli te wydają się w tém mieście, z kąd przedsiębiorca podróż chce wyjechać.

— Dla ograniczonych sposobów Urzędów Powszechnego Opatrzania do utrzymywania wchodzących do ich zakładów nieprawie nrodzonych dzieci i dla trudności, tak w należytem ukształceniu, jako i w rozmieszczeniu tych dzieci, niektóre miejscowe Zwierzchności starały się, ażeby prawidła, ustanowione w Najwyższym Ukazie, danym 6 Lipca 1830 roku do obu Rad Opiekunich, o zaliczeniu do batalionów wojskowych kantonistów dzieci, przynoszonych do domów wychowania, rozciągnięte były i na zakłady wychowania, w wiedzy Urzędów Powszechnego Opatrzania zostające. Po zniesieniu się o tém z Głównym Naczelnikiem Wojskowych Osad, P. Minister Spraw Wewnętrznych czynił w tej rzeczy przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu 15 Grudnia 1836 roku Cesarz Jego Mość Najwyższemu rozkazać raczył: 1) Te z nieprawie urodzonych dzieci płci męskiej, znajdujących się w wiedzy Urzędów Powszechnego Opatrzania, które mogą pozostać po rozdaniu niektórych z nich rodzeństwu i dobrodziejom, jako też po ich rozrządzeniu zgodnie z istniejącymi powszechnymi o wychowancach Urzędów Pow. Op. prawidłami, — policzać do wojskowych kantonistów, na istotney osnovie Najwyższego Ukazu, danego do obu Rad Opiekunich 6 Lipca 1830 roku. 2) Przez ciąg tego czasu, nim te dzieci, zaliczone do wiedzy wojskowey i które nie mają jeszcze wieku lat ośmiu, będą zostawać na staraniu Urzędów Pow. Op., wydawać tym Urzędom od Zwierzchności Wojskowych Osad naznaczone dla nich utrzymanie zarówno z wy-

будутъ на попеченіи Приказовъ, производить Приказамъ отъ Начальства Военныхъ Поселеній положенное для нихъ содержаніе наравнѣ съ питомцами Императорскихъ Воспитательныхъ Домовъ.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ относительно порядка производства торговъ для продажи просроченныхъ въ Приказахъ Общественнаго Признанія имѣній, *имѣніемъ положило*: отнынѣ впредь на продажу принятыхъ залогомъ въ Приказахъ Общественнаго Признанія и просроченныхъ всякаго рода имѣній, вмѣсто прежнихъ трехъ торговъ, назначать одинъ торгъ съ переторжою (исключая впрочемъ случаи, когда о срокахъ до сего будетъ уже опубликовано), и въ слѣдствіе того въ замѣну 324, 334 и 341 ст. Св. учрежд. и Уст. и Общест. Призн. (т. XIII) распространить на означенныя имѣнія правила въ Сводѣ Законовъ Гражданскихъ (т. X) отъ 3,073 до 3,082 ст. включительно постановленныхъ, съ такимъ въ ст. 3,078 дополненіемъ (для соглашенія съ дополнительными правилами Опекунскаго Совѣта 25 Сентября 1832 и Заемнаго Банка 14 Октября 1835 года), что если къ переторжкѣ не явится желающихъ возвысить цѣну, то продажу утверждать за тѣмъ, за кѣмъ состоялась послѣдняя цѣна на торгъ. Мѣнѣе сѣе Высочайше утверждено 23 Декабря 1836. (А.В.)

— Находящійся за границею уроженецъ Эстляндской губерніи отставной Маіоръ *Клугенъ*, прислалъ на Высочайшее имя прошеніе о дозволеніи ему продолжать пребываніе въ Франкфуртѣ на Майнѣ и испросить для дѣтей его права тамошняго гражданства. По прошенію сему Маіора Клугена, и переданному ему Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ Статсъ-Секретаремъ *Лонгиновымъ* по Высочайшему повелѣнію на рассмотрѣніе, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Г. Министровъ, по положенію коего послѣдовало собственноручное Его Императорскаго Величества повелѣніе, „*Исключить изъ Россійскаго подданства*“. (Сенатомъ опубликовано Января 26 дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ коемъ изъясняется, что онъ, получивъ указъ Правительствующаго Сената отъ 12 Ноября минувшаго года, касательно предоставленія помѣщикамъ права отдавать людей дурнаго поведенія въ рекруты изъ имѣній, заложенныхъ въ кредитныхъ установленіяхъ, во исполненіе возложеннаго онымъ на него порученія, входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Г. Министровъ, по положенію коего Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: дозволить помѣщикамъ отдавать въ рекруты людей дурнаго поведенія изъ имѣній, заложенныхъ въ Банкѣ и Сохранныхъ Казнахъ, съ тѣмъ, чтобы квитанціи, выдаваемыя помѣщикамъ на такихъ людей, не иначе были зачитаемы, какъ за тѣ самыя имѣнія, изъ коихъ сѣи люди поступили въ рекруты, доколѣ тѣ имѣнія найдутся будутъ въ залогѣ. (Сенатомъ опубликовано Января 31 дня 1837 года.) (С.В.)

Варшава, 22-го Февраля.

Маркграфъ *Лондондерри*, прибывшаго вчера въ Варшаву, сопровождаютъ супруга и сынъ. Они квартируютъ въ Бриловскомъ дворцѣ; вчера посѣщали Ихъ Свѣтл. Князя и Княжну Варшавскихъ и были у нихъ на обѣдѣ. Вечеромъ Маркграфъ былъ въ театрѣ. Они пробудутъ въ здѣшней столицѣ нѣсколько дней; возвращаются изъ Петербурга въ Англію. (С.С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 12-го Февраля.

Слышно, что при наступающей Коронаціи Короля въ Медіоланѣ, Папа прибудетъ въ помянутый городъ; но приметъ ли онъ лично при семъ торжествѣ должность Консекратора, еще не извѣстно. Говорятъ также, что при семъ торжествѣ будутъ находиться въ Медіоланѣ, Королевская Фамилія изъ Неаполя и Турина, Кронпринцы *Баварскій* и *Виртембергскій*, а также Герцогъ *Немурскій*.

— Принцъ Александръ *Виртембергскій*, Полковникъ Гусарскаго полка Эрцгерцога Іосифа, упавъ съ лошади сильно ушибся, такъ что опасаются на счетъ его выздоровленія. (А.Р.С.З.)

Франція.

Парижъ, 8-го Февраля.

30-го ч. прош. м. умеръ здѣсь Американскій Маіоръ *Ли*, который написалъ жизнь *Наполеона*, и нѣсколько другихъ сочиненій. Онъ былъ боленъ три помѣ.

chowalcami Cesarskich domów wychowania.

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, względnie porządku odbywania targow dla sprzedaży za uchybieniem terminu w Urzędach Powszechnego Opatrzania majątków, *przez opinię postanowiła*: odtąd na czas przyszły dla sprzedaży przyjętych ewikocy w Urzędach Powszechnego Opatrzania, i wszelkiego rodzaju uchybionego terminu majątków, zamiast dotychczasowych trzech targow, назначать targ jeden z przetargiem (wyłączając jednak zdarzenia, kiedy o terminach dotąd będzie już opublikowano), i na skutek tego na odmianę 324, 334 i 341 art. Połączenia Urzędów i Ustaw o Powszechném Opatrzaniu (t. XIII) rozciągnąć na pomienione majątki przepisy w Połączeniu Praw Cywilnych (t. X) od 3,073 do 3,082 art. włącznie postanowione, z tѣm do art. 3,078 dopełnieniem (dla zgodzenia z dodatkowymi przepisami Rady Opiekunczej 25 Września 1832 r. i Pożyczkowego Banku 14 Października 1835 roku), iż jeżeli do przetargu nie staną życzący podwyższyć cenę, tedy sprzedaż utwierdzać przy tym, przy kim utrzymała się ostatnia cena na targu. Opinia ta Narywzeyer utwierdzona 25 Grudnia 1836 roku. (G. S. P.)

— Znajdujący się za granicą rodem z Gubernii Estońskiej odstawny Major *Klugen*, przysłał na imie Narywzeyer prośbę o dozwolenie mu przedłużenia pobytu w Frankforcie nad Menem i wyjednania dla jego dzieci prawa tamecznego obywatelstwa. Względnie tej prośby Majora *Klugen*, przysłanej P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych przez Sekretarza Stanu *Longinowa* z Narywzeyer rozkazu na rozpatrzenie, tenże P. Minister Spraw Wewnętrznych czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, na którego postanowienie nastąpił Własnoręczny Jego Cesarskiej Mości rozkaz, „*Wykreślić z Rossyjskiego Poddaństwa*“. (Ogłoszono przez Rządzący Senat 26 Stycznia 1837 roku.)

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, w którym wyraża, iż on, otrzymawszy Ukaz Rządzącego Senatu pod dniem 12 Listopada zeszłego roku, względem zostawienia obywatelom prawa oddawać ludzi złego prowadzenia się na rekrutów z majątków, oddanych na ewikocyą kredytowym ustanowieniom, na skutek danego mu przezeń zlecenia, czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu Cesarz Jego Mość Narywzeyer rozkazać raczył: dozwolnić obywatelom oddawać na rekrutów ludzi złego prowadzenia się z majątków, oddanych na ewikocyą Bankowi i Zachowawczym Kassom, z zastrzeżeniem, iżby kwitacye wydawane obywatelom na takich ludzi, nie inaczej były policzane, jak za tѣ same majątki, z których ci ludzie weszli na rekrutów, dopóki te majątki będą się znajdować pod ewikocyą. (Ogłoszono przez Rządzący Senat 31 Stycznia 1837 roku.) (G. S.)

Warszawa, dnia 22 Lutego.

Margrabiemu *Londonderry*, który wczorą przybył do Warszawy, towarzyszą jego małżonka i syn. Mieszkają w apartamentach Pałacu Bryłowskiego; wczoray odwiedzili JOO. Xięstwo Ich Mość Warszawskich, i znajdowali się u Nick na obiedzie. Wczoray był Margrabia w teatrze Rozmaitości. Mają przez kilka dni zabawić w tutejszej stolicy. Wracają do Anglii z Petersburga. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, dnia 12 Lutego.

Słychać, że na koronacyą Królewską w Medyolanie, Papież ma przybyć do pomienionego miasta, czyli zaś będzie osobiście spełniał obowiązek Konsekratora przy tym uroczystym obchodzie, jeszcze nie pewna. Mówią takż, że na tѣy uroczystości w Medyolanie znajdować się będzie Familia Królewska z Neapolu i Turynu, Następcy tronu Bawarski i Wirtembergski, oraz Xiążę *Némours*.

— Xiążę Alexander *Wirtembergski*, Półkownik półku huzarów Arcy-Xięcia Józefa, przez upadnięcie z konia, niebezpieczne poniosł zranienie tak, że się lęka o jego wyzdrowienie. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 8-го Lutego.

Dnia 30 z. m. zmarł tu Amerykański Major, Henryk Lee, autor życia *Napoleona* i kilku dzieł innych. Chorował na grypę.

— *Temps* пишетъ: „Въ тронной Англійской рѣчи совѣтъ не упомянуто о Франціи и ея союзѣ, что должно почитать очевиднымъ бѣдствіемъ для Французскаго Правительства. Со стороны Министерства Вигговъ, заботящагося болѣе нежели когда либо объ успѣхахъ и улучшеніяхъ, это служить доказательствомъ, что оба Правительства перестали имѣть одни и тѣже виды. Это служить также самымъ строгимъ упрекомъ системѣ, управляющей теперь политикою Франціи.“

— Генералъ *Воаролъ* прибылъ въ Парижъ. До сихъ поръ не извѣстно еще по чему онъ отозванъ изъ Страсбурга и безъ зачисленія оставленъ до дальнѣйшихъ распоряженій. Причинъ сему полагаютъ то обстоятельство, что онъ публично объявилъ, что въ удаленіи Принца *Людевика* онъ не принималъ никакого участія, и не можетъ не порицать столь беззаконнаго поступка.

— Министерскіе журналы противорѣчатъ слухамъ объ учрежденіи Министерства Полиціи.

— Въ *Constitutionnel* сказано: „Сію минуту мы получили извѣстія изъ Орана отъ 23 Января, въ коихъ сказано о мирномъ договорѣ съ *Абдель-Кадеромъ*. Условія, какъ слышно, слѣдующія: Французы уступятъ Эмиру Тремеценъ и одинъ изъ морскихъ портовъ, для отправленія внутреннихъ произведеній. Страна между моремъ и горами Бугусури, Юсталь и Гумасъ будетъ принадлежать Франціи, Эмиръ же, обязуется принять такіе мѣры, чтобы сохранены были спокойствіе и порядокъ въ предѣлахъ сего округа. Арабы находящіеся въ дружественныхъ связяхъ съ Французами, исключительно будутъ подчинены *Мустафѣ*.“

— *Journal de Paris* уведомилъ, что онъ отмѣнилъ своихъ редакторовъ. Въ томъ удостовѣряетъ сегоднешній его номеръ, содержащій статьи изъ министерскихъ журналовъ, что вмѣстѣ показывается и новое его направленіе.

9-го Февраля.

Въ Винсансѣ дѣлали опыты съ усовершенствованными ружьями по новому изобрѣтенію Г. *Делавиньи*; говорятъ, что эти ружья будутъ употреблены при экспедиціи въ Ковстантину.

— Въ Тулонѣ прибылъ изъ Африки Генералъ *Летанжъ*, командующій въ провинціи Орана; его сопровождаетъ Подполковникъ тамошнихъ Спаговъ Г. *Торини*.

— Маршалъ *Клозель* по прибытіи въ Парижъ публиковалъ слѣдующее письмо писанное къ Г-ну *Дюпеню* Президенту Палаты Депутатовъ: „Г. Президентъ! Прибывъ въ Парижъ, я прочиталъ рѣчь, которую вы произнесли къ Королю 1 Января сего года, отъ имени института. Мѣсто касающееся Африки оканчивается сими словами: „Памятники, которые показываютъ намъ могущество его (Рима), до того времени, когда Римъ, будучи уже продажнымъ, имѣлъ несчастье отправить *Калпурнія* противу *Югурты*.“ Разныя толки о вашихъ словахъ, принуждаютъ меня требовать отъ васъ объясненій, и надѣюсь, что вы мнѣ въ томъ не откажете. Примите и проч. (подпис.) *Клозель*.“ — Помянутый журналъ къ письму сему присовокупляетъ слѣдующія замѣчанія: „Письмо сіе вѣроятно многихъ заставитъ пересмотрѣть исторію Консула *Калпурнія*. Слѣдующее краткое объясненіе избавитъ нашихъ читателей трудовъ въ семь отношеній: „Преступленія *Югурты*, которыя долгое время оставались ненаказанными, возбудили неудовольствіе народнаго Трибуна *Меннія*; онъ отнесся къ сенату, чтобы онъ прекратилъ дѣйствія вождя, который обогатилъ себя кровію ближнихъ и коего жадность, сиречьливо могла возбудить опасеніе на счетъ владѣній и союзниковъ Рима въ Африкѣ. За 111 лѣтъ до Христіанскаго лѣтосчисленія, отправлена Римская армія противу *Югурты*, подъ начальствомъ *Калпурнія*; но онъ вмѣсто того чтобы сражаться, продалъ миръ лукавымъ *Нумидійцамъ*. При *Калпурніи* находился *Эмилиусъ Скауръ*, коего скупость охладилъ патриотизмъ. Однако этого же самый *Скауръ*, который былъ отправленъ, чтобы наблюдать за Консуломъ, председательствовалъ потомъ въ Судѣ, который приговорилъ *Калпурнія* къ изгнанію.“

— На дняхъ сгорѣла здѣсь большая типографія Г. *Эверата*. Въ ней занималось около 500 чел.; убытки цѣнятся въ 400,000 франковъ.

— Тогда какъ друзья Гг. *Клозеля* и *Дюпеня* устранили возникшія между ними недоразумѣнія, Г. *Дюпенъ* далъ отвѣтъ, но тотъ недовольствовался тѣмъ, и требовалъ объясненія. Это дѣло заняло всю публику и всѣ журналы напечатали о семъ свои мнѣнія, но значительное большинство противу Маршала.

— *National* утверждаетъ, что молчаніе о Франціи въ тронной рѣчи Англійскаго Короля, есть слѣд-

— *Temps* повѣда: „Зupełне молчєніє, zachowane w tronowej mowie Angielskiej względem Francji i jej przymierza, jest oczywistą klęską dla Rządu Francuzkiego. Ze strony Ministerium Whigowskiego, obstarającego więcej, niż kiedy, za postępem i ulepszeniami, jestto dowodem, że zaprzestali obadwa Rządy jednych trzymać się widoków. Jest także najsurowszém potępieniem systematu, kierującego teraz polityką francuzką.“

— Генералъ *Воиrol* прибылъ до Парижа. Догадъ jest jeszcze tajemnicą: dla czego został ze Strazburga odwołany, i bez umieszczenia, do dalszych rozkazów zostawiony. Sądzą, że przyczyną podobnego z nim postępowania, jest ta okoliczność, iż oświadczył publicznie, że w oddaleniu Xięcia *Ludwika* nie miał żadnego udziału i nie może tak nieprawego postępowania pochwalać.

— Ministerjalne dzienniki zaprzeczają pogłoskom o utworzeniu Ministerium policji.

— *Constitutionnel* donosi: „Odbieramy właśnie doniesienia z Oranu, daty 23 Stycznia, w których jest mowa o traktacie pokoju z *Abdel-Kaderem*. Warunki mają być następujące: Francuzi ustąpią Emirowi *Tremezen* i jeden z portów morskich, dla wysyłania produktów krajowych. Kraj między morzem a górami *Bugusuri*, *Justal* i *Guemas*, będzie należał do Francji, Emir zaś przybiera obowiązek takie przedsięwzięć środkami, ażeby spokojność i porządek, w granicach tego obwodu, były zachowane. Arabowie, zostający w przychylnych stosunkach z Francuzami, będą wyłącznie należeli od zwierzchnictwa *Mustafy*.“

— *Journal de Paris* donosi, że odmienił redaktorów swoich. Przekonywa o tém dzisiejszy jego numer, umieszczający wyjątki z pism ministerjalnych, co zarazem o nowej barwie jego stanowi.

Dnia 9.

W Vincennes robiono doświadczenia z karabinami ulepszonemi podług nowego wynalazku Pana *Delvign*; mówią, że takie karabiny będą użyte przy wyprawie do Konstantyny.

— Do Tulonu przybył z Afryki Generał *Letang*, dowodzący w prowincji Oran; towarzyszy mu Podpółkownik tamiecznych Spahów Pan *Torigny*.

— Marszałek *Clauzel* ogłosił za przybyciem swoim do Paryża, następujący list, napisany do P. *Dupin*, Prezesa Izby Deputowanych: „Mości Panie Prezesie! Przybywszy do Paryża przeczytałem mowę, którą W. Pan mianował do Króla w dniu 1 Stycznia b. r. w imieniu Instytutu. Ustępizujący się Afryki, zakończony temi słowy: „Pomniki, które nam potęgą jego (Rzymu) aż do owych okolic wskazują, gdzie Rzym, w ów czas już przedały, miał niezaczęte wysłać *Calpurniusa* przeciwko *Jugurcie*.“ Różne tłumaczenie myśli W. P. zmusza mnie do żądania od niego wyjaśnienia, i spodziewam się, że mi tego nie odmówisz. Przyjmij W. Pan i t. d. (podp.) *Clauzel*.“ — Wspomniany dziennik dodaje do tego listu, następujące uwagi: „List ten spowoduje zapewne wiele osób do przewartowania historyi Konsula *Calpurniusa*. Następujące krótkie objaśnienie oszczędzi czytelnikom naszym w tym względzie trudów: — „Bezkarne przez długi czas zbrodnie *Jugurty*, wzbudziły niechęć trybuna ludu, *Menniusa*; wezwał on senat, ażeby położył koniec postępowaniu wodza, który splamił się krwią swoich, i którego chciwość wzbudzić mogła słuszną obawę o posiadłość i o sprzymierzeńców Rzymu w Afryce. W 111 lat przed erą chrześcijańską, wysłano armią Rzymską przeciwko *Jugurcie*, pod rozkazami *Calpurniusa*, ale ten, zamiast walczenia, zaprzedał pokój przebiegłym *Numidyjczykom*. Przy *Calpurniusu* znajdował się *Emiliusz Scaurus*, którego skępstwo przytłumiło patriotyzm. Jednakże ten sam *Scaurus*, który wystąpił był dla obserwowania Konsula, przewodniczył później w sądzie, który *Calpurniusa* na wygnanie skazał.“

— W tych dniach spaliła się tu wielka drukarnia Pana *Everat*. Pracowało w niej blisko 500 ludzi. Szkodę zrządzoną szacują 400,000 franków.

— Nim nieprzyjaciele, P. *Dupin* i *Clauzel*, załatwili zachodzące między nimi nieporozumienie, odpisał P. *Dupin*, ale tamten nie kontent z odpowiedzi, żądał katagorycznego wyjaśnienia. Rzecz ta zajęła całą prawie publiczność i wszystkie dzienniki umieściły w tym względzie uwagi swoje, ale większość bardzo znaczna, jest przeciwko Marszałkowi.

— *National* zapewnia, że zamilczenie o Francji w mowie tronowej Króla Angielskiego, jest skutkiem ra-

ствіемъ Совѣта Князя *Таллейрана*, сообщеннаго Лорду *Пальмерстону*. (G. C.)

10-го Февраля.

Король давалъ вчера Князю *Таллейрану* частную аудіенцію.

— Герцоги *Орлеанскій* и *Немурскій* и Принцъ *Жоанвилскій*, вчера обѣдали у Президента Палаты Депутатовъ. Вчера у Г. *Дюпена* было многочисленное собраніе и между присутствовавшими замѣтили Г. *Моле*.

— Января 1 Французскій флотъ состоялъ изъ 346 кораблей. Въ томъ числѣ 51 линійный корабль, 63 фрегата, 22 военныя корветты, 9 авизо-корветъ, 20 бриговъ, 29 авизо-бриговъ, 32 галеры и 31 пароходъ.

— Аббатъ *де ла Менне* сдѣлался главнымъ редакторомъ журнала *le Monde*.

— *Messenger* утверждаетъ, что Сардинское Правительство дало приказаніе всемъ легитимистамъ проживающимъ въ Ниццѣ, удалиться изъ сего города и не далѣе какъ въ три дня. Это средство предпринимается по соглашенію Губернатора Ниццы съ Префектомъ Варскаго департамента. (A.P.S.Z.)

11-го Февраля.

Смертный приговоръ произнесенный Судомъ, надъ Бригадиромъ *Брюнз* заговоръ довершенный въ Вандомѣ, Король измѣнилъ пожизненнымъ заключеніемъ.

— Палата Депутатовъ во вчерашнемъ засѣданіи приняла проектъ закона о муниципалитетѣ, большинствомъ 204 противу 70 голосовъ.

— Изъ статьи напечатанной въ *Journ. de Paris* на счетъ Маршала *Сульты*, гдѣ между прочимъ сказано: „Въ наши времена нѣтъ людей необходимо нужныхъ, и Военное Министерство, которое три года обходилось безъ Маршала *Сульты*, можетъ и далѣе существовать“—ясно, что помянутый Маршалъ вовсе не вступить въ Министерство.

— Покушеніе *Менне*, было поводомъ, что для Короля устроенъ экипажъ совершенно отличный отъ употребляемыхъ до сихъ поръ. Король сего экипажа изъ дубоваго дерева, внутри и снаружи выбитый листовымъ желѣзомъ. Окна у обоихъ дверей экипажа очень узки, а самый экипажъ глубоокъ, почему особы, которыя въ немъ находятся, не могутъ быть подвержены удару пули, если не приблизится къ окну. Экипажъ сей можетъ помѣстить 6 особъ.

— *Gazette de France* уведомляетъ съ Испанскихъ границъ отъ 7-го ч. с. м.: „Кажется, что вчера поутру перевезена въ Ст. Себастьянъ половина дивизіи *Рибера*, на Англійскихъ, Французскихъ и Испанскихъ парходахъ. Если и другая половина туда же предназначена, то Генералъ *Эванс* будетъ имѣть 13 т. чел. войска въ своемъ распоряженіи, для нападешя на Карлистовъ. *Сарсфилдъ* будетъ управлять маневрами со стороны Бастанской долины. Цѣлю движеній обоихъ сихъ Генераловъ кажется желаніе отрѣзать Карлистовъ отъ Французской границы. *Эспартеро* будетъ слѣдовать въ направленіи къ Дуранго, *Але* противу линій при Арлабанъ. Если вѣрить слухамъ, то всѣ дѣйствія начнутся вмѣстѣ 10-го ч. с. м., въ чемъ наиболее удостовѣряють движенія Генерала *Эванса*. (G. C.)

13-го Февраля.

Вчера предсѣдательствовалъ Король въ Министерскомъ Совѣтѣ, и давалъ потомъ частную аудіенцію Маршалу *Клозелю*.

— Генералъ *Летанжъ*, командовавшій въ Оранѣ, прибылъ вчера въ Парижъ.

— Сегодня какъ въ день кончины Герцога *Беррійскаго*, въ нашемъ городѣ во многихъ храмахъ служили панихиды.

— Нѣсколько уже дней гриппъ въ Парижѣ гораздо сталъ сильнѣе. Въ госпиталихъ какъ и въ частныхъ домахъ умирають весьма многіе.

— Извѣстіе, что Испанское Правительство успѣло договориться въ Лондонѣ о займѣ, весьма благоприятно дѣйствовало на сегодняшней биржѣ на Испанскія ассигнаціи, которыя возвысились до 27.

— Министерскій вечерній журналъ, содержитъ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Байонны отъ 11 Февраля: „*Донъ-Карлосъ* 9-го ч. съ 4 баталіонами отиравался въ Германи, и въ тотъ же вечеръ возвратился въ Толосу. По сю сторону границы стоитъ 10 карлистскихъ баталіоновъ. Англичане и Испанцы имѣють ихъ 21 въ Санъ-Себастьянѣ съ 5 пароходами и многочисленною артиллерією. Думаютъ что они не будутъ атакованы до 12 числа.“ (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 8-го Февраля.

Засѣданія Верхняго Парламента маловажны. 6 ч. с. м. исключительно почти Палата занималась прошеніями на счетъ уничтоженія церковныхъ податей.

dy *Xięcia Talleyranda*, udzieloney Lordowi *Palmerstonowi*. (G. C.)

Дня 10.

Крѳль давалъ вѳзора prywatne posłuchanie *Xięciu Talleyrandowi*.

— *Xięża Orléans* i *Némours*, oraz *Xięże Joinville* znajdowali się wѳzora na obiedzie u Prezydenta Izby Deputowanych. Wieczorem salony P. *Dupin* nadzwyczaj były napełnione, a między obecnymi postrzegano takōż P. *Mołé*.

— 1-go Stycznia ter. roku, flotta francuzka składała się z 346 okrętów. Między temi znajduje się 51 okrętów liniowych, 63 fregat, 22 korwet wojennych, 9 korwet awizowych, 20 brygów, 29 brygów awizowych, 32 galer i 31 statków parowych.

— *Xiędz de la Mennais*, został głównym redaktorem dziennika *le Monde*.

— *Messenger* zapewnia, że Rząd Sardynski dał rozkaz wszystkim legitymistom, bawiącym w Nizzie, do oddalenia się z tego miasta, najszybciej za trzy dni. Jest to śrzodek, umówiony spólnie między Gubernatorem Nizy, a Prefektem departamentu Var. (A.P.S.Z.)

Дня 11.

Karę śmierci, wyrzeczoną przez sąd na Brygadiera *Bryant*, za spisek dokonany w Vêndome, zamienił Król na dożywotnie więzienie.

— Izba Deputowanych przyjęła na posiedzeniu wѳzorszym projekt do prawa o municypalnościach, większością 204, przeciwko 70 głosom.

— Z artykułu, umieszczonego w *Journal de Paris*, względem Marszałka *Soulta*, gdzie powiedziano między innemi: „W czasach naszych nie masz ludzi niezbędnie potrzebnych, a wydział wojenny, który przez trzy lata odbywał się bez Marszałka *Soulta*, może się dłużej jeszcze odbywać“—widać oczywiście, że wspomniany Marszałek nie wyjdzie wcale do Ministerium.

— Zamach, spełniony przez *Meunier*, stał się powodem, że zbudowano dla Krѳla pojazd zupełnie odmienny od używanych dotąd. Pudło tego pojazdu jest z drzewa dębowego, wewnątrz i zewnątrz blachą żelazną wybite. Okna u obudwóch drzwiшек pojazdowych, są bardzo wąskie, a sam pojazd głęboki, z którego powodu siedzące w nim osoby, nie mogą być kulą trafione, jeżeli tylko nie przybliżą się do okna. Powóz ten urządzony jest na 6 osób.

— *Gazette de France* donosi od granicy hiszpańskiej pod d. 7 b. m.: „Zdaje się, że wѳzora mno przewieziono do San-Sebastian połowę dywizyi *Ribero*, na angielskich, francuzkich i hiszpańskich okrętach parowych. Jeżeli i druga połowa jest tamże przeznaczona, będzie miał ztѳm Jenerał *Evans* 13,000 ludzi bojowych do swego rozporządzenia, aby uderzyć na linie Karolistów. *Saarsfield* kierować będzie obrótami swemi od strony doliny Bastan. Celem poruszeń obu tych Jeneratów, zdaje się być chęć odcięcia Karolistów od granicy francuzkiej. *Espartero* będzie postępował w kierunku na Durango. *Alaix* przeciwko liniom pod Arlaban. Jeżeli można zawierzać pogłoskom, wszystkie działania razem mają się rozpocząć d. 10 b. m.; naywięcej jednak wierzą poruszeniom Jenerała *Evans*. (G. C.)

Дня 13.

Wѳzora Krѳl przyzywał na Radzie Ministrów, a potem dawał prywatne posłuchanie Marszałkowi *Clauzel*.

— Jenerał *Letang*, który dowództwo miał w Oranie, wѳzora do Paryża przybył.

— Dzisiaj, w rocznicę śmierci *Xięcia Berry*, w różnych kościołach miasta odprawione było po nim nabożeństwo żałobne.

— Znowu w Paryżu gryppa srożeje. Równie w szpitalach, jak i po domach prywatnych nadzwyczajnie wielka liczba osób umiera.

— Wiadomość, że Rządowi Hiszpańskiemu udało się w Londynie zawrzeć umowę o pożyczkę, na dzisiejszej giełdzie, bardzo pomyślny wpływ okazał na kurs papierów hiszpańskich, które się aż do 27 podniosły.

— Ministerjalna wieczorna gazeta zawiera następujące telegraficzne doniesienie z Bayonny pod d. 11 Lutego: „*Don Carlos* d. 9 ze 4-ma batalionami udał się do Hernani, i tegoż wieczora do Tolozy powrócił. Na tej części granicy stoi 10 Karolistowskich batalionów. Anglicy i Hiszpani mają ich 21 w San-Sebastian z 5-cią parowemi okrętami i liczną artylleryą. Tak wnoszą, że przed 12-tym atakować nie będą.“ (A.P.S.Z.)

БРИТАНІА ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 8-го Лутего.

Posiedzenia Izby Wyższej są małej wagi. Dnia 6 b. m., zajmowała się Izba prawie wyłącznie petycyami o zniesienie podatku kościelnego.

— Ост-Индскія газеты уведомляютъ о истребленіи пожаромъ города Нагпора, прежней столицы края Маратовъ. Сгорѣло 6,000 домовъ, а потеря составляетъ неменѣе 20 лакъ рупій.

— Здѣсь полученъ проспектъ и нѣсколько первыхъ номеровъ издаваемого съ 30 Іюня прош. года въ Гонулулу на островѣ Оагу (одномъ изъ Сандвичскихъ острововъ), журнала подъ загл. *The Sandwich Islands Gazette and Journal of Commerce*.

— По донесеніямъ газеты издаваемой въ Бомбѣ, отъ 26-го Октября прош. г., два корабля предназначенные для торговли опиумомъ и хлопчатого бумажомъ, т. е. *Зузанна* и *Аделаида* разбились при Китайскомъ берегу. Тѣ же газеты уведомляютъ, что Китайскій Императоръ дозволилъ ввозить опиумъ съ уплатою нѣкоторой пошлины. Несомнѣвались, что это значительно увеличитъ продажу опиума.

— Пишутъ изъ Нью-Йорка отъ 17-го ч. п. м., что въ Декабрѣ прош. года, въ Тампико открытъ заговоръ федералистовъ, въ слѣдствіе чего многіе арестованы.

— Законодательный корпусъ области Миссури издалъ постановленіе, по коему, всякій возстающій противу рабства самъ будетъ проданъ какъ невольникъ, а при второмъ случаѣ приговоренъ къ пожизненному заключенію.

10-го Февраля.

Здоровье Герцога *Суссекскаго* поправляется; Его Кор. Высочество даже въ состояніи былъ принять нѣкоторыхъ друзей. Герцогиня *Глостерская* совершенно оправилась отъ болѣзни; напротивъ Принцесса *Августа* по причинѣ простуды принуждена невыходить изъ комнаты.

— Засѣданія Верхней Палаты на послѣднихъ дняхъ были такъ незначительны, что нестоитъ упоминать объ нихъ.

— Въ Нижней Палатѣ вчера собралось только 36 членовъ, такъ, что немогло быть засѣданіе.

— Одна газета сообщаетъ какъ достопримѣчательность, что три Англичанина Сиръ Робертъ *Вильсонъ*, *Гуггинсонъ* (теперь Лордъ *Донугморъ*) и *Брюсъ*, которые въ 1815 году обратили на себя вниманіе Европы тѣмъ, что съ величайшею опасностію для самихъ себя дали способъ бѣжать Бонапартисту *Лавалетту* и тѣмъ обварили свой либерализмъ, теперь принадлежать къ самымъ ревностнымъ консерватистамъ.

14-го Февраля.

Короля и Королеву къ 22-му ч. с. м. ожидаютъ въ Виндзоръ, гдѣ уже находится часть двора.

— Князь *Полинъскъ* съ своею фамиліею живетъ въ гостиницѣ Террасъ, занимаемой прежде Княземъ *Ливеномъ*.

— Полиція открыла здѣсь шайку поддѣльщиковъ монетъ.

— Несостоятельность дома *Бэлъ и Андерсонъ*, коего извѣстный корабль *Vixen*, отправленъ былъ къ Черкасскимъ берегамъ, весьма вредное произвела вліяніе на торговлю въ Букарестѣ.

— *Influenza* все болѣе здѣсь уменьшается, и надѣются, что она вскорѣ совершенно прекратится. Напротивъ изъ Эдинбурга получаютъ весьма печальныя извѣстія; смертность въ прошедшемъ мѣсяцѣ была тамъ значительна; въ Январѣ 1836 умерло тамъ 413, а въ Январѣ с. г. 736 чел., а потому 323 болѣе.

— Для туземнаго войска въ Индіи установлены два разные ордена. Первый будетъ названъ *Британско-Индійскимъ орденомъ*, и будетъ жалованъ туземнымъ офицерамъ за отличныя заслуги. Другой будетъ Знакъ Отличія для Сепойовъ, которые отличатся храбростію въ сраженіи. Обоимъ присвоены прибавочный пенсіонъ и приличныя украшенія.

(A.P.S.Z.)

Д А Н И Я.

Копенгагенъ, 14-го Февраля.

Бюллетени о состояніи здоровья Его Кор. Велич. непрерывно удовлетворительны.

— Кор. Саксонскій Уполномоченный, Совѣтникъ посольства *Мербицъ*, который при здѣшнемъ Дворѣ 45 лѣтъ исполнялъ свою должность, за нѣсколько предъ симъ дней скончался. (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 2-го Февраля.

Во вчерашнемъ засѣданіи, Кортесовъ Г. *Сумалакареви*, дядя прежняго Карлистскаго Генерала избранъ въ Президенты и Г. *Сальвато* въ Вице-Президенты Кортесовъ на мѣсяць Январь. Палата потомъ продолжала разсматривать донесенія Коммиссіи о духовныхъ дѣлахъ.

— Всѣ письма съ береговъ Эбро и изъ дивизіи Генерала *Рибера* подтверждаютъ то, что Карлисты, намѣрены предпринять новую экспедицію въ Касти-

— Доносъ газеты *Всходно-Индійскіе*, о згорѣніи miasta Nagpore, dawniejszej stolicy kraju Maratów. Spaliło się 6,000 domów, a strata najmniej 20 laków rupii wynosi.

— Otrzymano tu prospekt i kilka pierwszych numerów wydawanego od d. 30 Czerwca r. z. w Honolulu, na wyspie Oahu, (jedney z Sandwichskich), dziennika p. t. *The Sandwich Islands Gazette and Journal of Commerce*.

— Podług gazety, wychodzącej w Bombay, daty 26 Października r. z., dwa okręty, przeznaczone do handlu z opium i bawełną, to jest *Zusanna* i *Adelaide*, rozbiły się na wybrzeżu Chińskim. Taż gazeta donosi, że Cesarz Chiński dozwolił wprowadzać opium za uiszczeniem pewnej opłaty celnej. Nie wątpiono, że to powiększy znacznie sprzedaż opium.

— Donoszą z Nowego-Yorku pod d. 17 z. m., że w Grudniu r. z. odkryto w Tampico spis Federalistów; skutkiem czego wiele osób aresztowanych zostało.

— Ciało prawodawcze kraju Missouri wydało uchwałę, podług której, każdy, ktoby przeciwko niewolnictwu powstał, sam jako niewolnik przedany, a w razie ponowienia, na dożywotne więzienie osądzony być ma.

Dnia 10.

Stan zdrowia Xięcia *Sussex* polepsza się; J. K. Wys. mógł już przyjmować wizyty kilku przyjaciół. Xiężna *Gloucester* ze swej słabości całkiem wyzdrowiała; lecz Xiężniczka *Augusta*, skutkiem przeziębienia przymuszona od dni kilku niewychodzić z pokojów.

— Posiedzenia Izby Wyższej dni ostatnich, były tak mało znaczące, że nie zasługują na żadną wzmiankę.

— Do Izby Wyższej przybyło wczora tylko 36 Członków, tak, że posiedzenie zupełnie odbywać się niemogło.

— Jedna z gazet tutejszych przytacza za rzecz godną uwagi, że Anglicy: Robert *Wilson*, *Hutchinson* (teraz Lord *Donoughmore*) i *Bruce*, którzy w roku 1815 z wielkiem osobistym niebezpieczeństwem ułatwili ucieczkę *Lavalletti*, stronnikowi Napoleona, należą do najgorliwszych konserwatystów.

Dnia 14.

Król i Królowa na 22-gi t. m. do zamku Windsor są oczekiwani; część dworu już tam przybyła.

— Xiążę *Polignac* z famiłią swoją przebywa w hotelu Terrace, dawniej przez Xiążęcia *Lieven* zajmowanym.

— Policja odkryła tu bandę fałszerzów pieniędzy.

— Upadek domu *Bell* i *Anderson*, którego wiadomy okręt *Vixen*, do brzegów Czerkassii był wyprawiony, na handel w Bukarescie bardzo szkodliwy wpływ okazał.

— Influenza coraz u nas słabsza, i wkrótce się spodziewamy zupełnego jej zniknięcia. Lecz z *Edynburga* zasnucające odbieramy wiadomości: śmiertelność w przeszłym miesiącu była tam bardzo wielka: w Styczniu 1836-go umarło 413, a w Styczniu ter. roku 736 osób, zatem 323 więcej.

— Dla krajowców wojskowych w Indyach ustanowiono dwa ordery: pierwszy nazywa się *Orderem Brytańsko-Indyjskim* i ma być rozdawany krajowcom oficerom, zasługami odznaczonym. Drugi *Orderem Zasługi* dla Sepoyów, odznaczających się męstwem. Do obodwu przywiązana jest płaca dodatkowa, i pewne znaki czyli ozdoby. (A.P.S.Z.)

D A N I A.

Kopenhaga, 14-go Lutego.

Biuletyny o stanie zdrowia J. K. M. ciągle są zaspakajające.

— Królewsko-Saski Pełnomocnik, Radzca Legacyyny *Merbitz*, który przez lat 45 przy tutejszym dworze był akkredytowany, przed kilką dniami szedł z tego świata. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Madryt, dnia 2-go Lutego.

Ne wczorayszém posiedzeniu Korteżów, P. *Zumalacarreguy*, stryy dawniejszego Generała Karolistowskiego, na miesiac Styczeń wybrany na Prezidenta, a P. *Salvato* na Vice-Prezydenta Korteżów. Izba czyniła potem dalsze rozpatrzenie rapportu Kommissyi do spraw duchownych.

— Wszystkie listy od brzegów Ebru i dywizyi Generała *Ribero* potwierdzają, że Karoliści zamierzają nową wyprawę do Kastylji, która się składa z dwónastu

лю, которая должна состоять изъ двѣнадцати баталіоновъ инфантеріи и шести эскадроновъ кавалеріи подъ командою Генерала *Виллареала*.

— Дивизія *Рибера* все еще находится въ Монтаріи и 24 Января соединилась съ дивизіею, бывшею прежде подъ командою *Нарваэра*.

— Изъ Барцелонны пишутъ, что Карлистскій баталіонъ близъ *Тристани*, который состоялъ изъ 2,000 инфантеріи и 70 кавалеристовъ разбитъ на голову баталіономъ изъ *Цаморы*. Битва продолжалась шесть часовъ и потеря непріятеля, какъ слышно, значительна; въ войскѣ Королевы 2 убитыхъ и 28 раненыхъ.

— Въ прошломъ мѣсяцѣ въ Валенціи появились три новыя газеты, именны: „*el Mole*“ проstonародномъ языкѣ, „*el Pueblo*“ и „*el Santanas*“.

— Чтобы не случились прежнія происшествія въ Барцелонѣ, Правительство назначило туда 20 новыхъ агентовъ полиціи.

— Увѣраютъ вообще, что тяжело раненый *Кабрера* находится у одного духовнаго въ Якѣ.

— Генераль-Капитанъ Эстремадурѣ донесъ Правительству, что Карлистскій Генераль *Итуральде* 19 Января скончался послѣ тяжелой болѣзни.

— Въ темницахъ Картагены и Кадикса и здѣшнихъ гошпиталѣхъ, которые наполнены до излишества, появилась болѣзнь *Typhus*. Эта ужасная болѣзнь свирѣпствуетъ также во многихъ другихъ мѣстахъ.

— Въ *Español* сказано: „Въ Сантандерѣ распространился слухъ, что *Гомецъ* въ ту минуту, когда онъ готовъ былъ отправиться во Францію, съ добычею, полученною имъ въ Андалузій, пойманъ и представленъ къ *Донъ-Карлосу*.“ (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 18-го Января.

Недавно въ мечетяхъ прочитанъ фирманъ Султанскій, содержащій предписанія длины бороды и усовъ, какія должны носить его подданные. Пять дюймовъ, это законная длина первой, вторые имѣютъ ограниченную пропорцію въ отношеніи къ бровямъ. Такъ какъ и цирюльники подвергнуты отвѣтственности за точное исполненіе сего приказанія, то не легко найти возможность уклониться отъ сего, ибо каждый цирюльникъ исполняя свою должность не слушаетъ никакихъ просьбъ и желаній, и такъ дѣйствуетъ бритвою или ножницами, чтобы исполнить соотвѣтствовать предписаніямъ. Когда вскорѣ по объявленіи сего предписанія, одинъ изъ Турокъ воспротивился сему, говоря, что тому не въ состояніи препятствовать никакая земная власть, чему самъ Богъ повелѣлъ расти, цирюльникъ отвѣчалъ: „И головы божій даръ, однакожъ никто невоспрепятствуетъ Султану права рубить ихъ.“ Это доказательство было весьма успѣшно. (G.C.)

— Слышно, что со стороны Персіи назначенъ новый Посланникъ въ Порту и черезъ нѣсколько недѣль пріѣдетъ въ сію столицу. Говорятъ, что выборъ Шаха, на такой важной постъ палъ на *Мирзу Діарсира*, который воспитывался въ Англіи и обладаетъ отличными способностями.

— Изъ Тегерана пришли сюда недавно печальныя вѣсти о состояніи Персидскаго Государства. Первый походъ противъ Туркомановъ вовсе былъ неудаченъ и полагаютъ, что по причинѣ недостатка въ финансахъ, всеобщаго унынія и безнравственности войскъ не возможно предпринять снова походъ.

(A.P.S.Z.)

Взглядъ на Парижъ съ аэирной высоты.

Одинъ изъ тѣхъ охотниковъ, которые недавно въ Парижѣ предпринимали воздушное плаваніе съ аэростатомъ *Г. Грина*, описываетъ его такъ:

„Въ первыя минуты, когда началъ подниматься аэростатъ, обращеніе его такъ было чувствительно, что у меня начало кружиться въ головѣ; мы не думали, чтобы членъ нашъ сталъ такъ кружиться, и были нѣкоторымъ образомъ изумлены, но это круженіе уменьшалось по мѣрѣ того, какъ мы удалялись отъ недвижимыхъ точекъ сравненія на землѣ, и когда мы поднялись высоко на воздухъ, оно сдѣлалось для насъ не ощутительнымъ. Намъ даже не замѣтно было какъ мы поднимались, развѣ только посредствомъ постепеннаго уменьшенія предметовъ на землѣ. Навышнѣ въ тысячу сажень Парижъ казался мнѣ географическою картою. Шумъ и гулъ, раздающійся надъ нимъ въ воздушномъ пространствѣ, болѣе и болѣе ослабѣвалъ, и весь городъ казался пустынь и безмолвнымъ. Сена, пока ея было можно видѣть, казалась очарованною и неподвижною стихіею. Но было различіе между возвышенностію и равниною; холмы *Монтмартръ* и *Санъ-Шомонъ* были какъ бы продолженіемъ одной площади. Наконецъ все Парижскія зданія соединились въ одну точку, и мракъ,

баталіоновъ пѣхоты и шести шwadронѣвъ jazdy, има быдъ dowodzoną przez Jenerała *Villareal*.

— Dywizya *Ribero* znajduje się jeszcze w Montaria i d. 24 Stycznia połączyła się z dywizją, dowodzoną dawniej przez Jenerała *Narvaez*.

— Donoszą z Barcelony, że korpus Karolistowski pod Tristany, składający się z 2,000 pѣchoty i 70 kawalerji, zupełnie pobity został przez batalion z Zamora. Bitwa trwała sześć godzin, a strata nieprzyjaciela musiała być znaczną; wojska Królowej liczą dwóch zabitych i 28 ranięnych.

— W przeszłym miesiącu ukazały się w Walencyi trzy nowe gazety, mianowicie: „*el Mole*“ w języku pospólstwa, „*el Pueblo*“ i „*el Santanas*“.

— Ażeby zapobiedz wznowieniu dawniejszych wypadków w Barcelonie, Rząd mianował tam dwadzieścia nowych agentów policyjnych.

— Powszechnie zapewniają, że *Cabrera* ciężko ranięny, znajduje się u pewnego Xiędza w Jacca.

— Jeneralny Kapitan Estremadury donosił Rządowi, że Jenerał Karolistowski *Ituralde*, d. 19 Stycznia, umarł z boleśney choroby.

— W przepędnionych więzieniach Kartageny i Kadyxu, jak i w tutejszych szpitalach, okazał się *Typhus*. Na wielu także mieyscach grassuje ta okropna choroba.

— W *Español* czytamy: „W Santander rozszerzyła się pogłoska, że *Gomez* w chwili, gdy ze zdobyczą zebraną w Andaluzji, chciał udać się do Francji, został ujęty i do *Don Carlosa* przyprawdzony.“ (A.P.S.Z.)

ТУРСУА.

Konstantynopol, d. 18 Stycznia.

Niedawno odczytany został w meczetach firman Sultana, obejmujący przepisy długości brody i wąsów, jakie poddani jego nosić mają. Pięć cali, jest to prawna długość pierwszej, drugi ma określony stosunek względnie brwi każdego. Ponieważ i balwierze są odpowiedzialni za rzetelne wykonanie tego rozkazu, trudno, aby się znalazła sposobność zpod niego wyłamać, ponieważ każdy balwierz, pełniąc swoje powołanie, głuchy jest na wszelkie prośby i żądania, i tak nożyczkami lub brzytwą hercuje, aby przepisom stało się zadosyć. Gdy wkrótce po ogłoszeniu tego rozkazu, jeden z Turków protestował się przeciwko takowemu, mówiąc, że temu, co sam Bóg rozniad dozwala, żadna ziemska władza przeszkadzać nie jest możliwą; odpowiedział balwierz: „I głowy są darem boskim, a przecież nikt nie zaprzecza Sultanowi prawa ich ścinania.“ To *argumentum ad hominem*, sprawiło nayożądańszy skutek. (G.C.)

— Słychać, że Persya mianowała nowego Posła przy Porcie, który niedługo do tutejszey przybędzie stolicy. Zapewniają, że wybór Szacha padł tym razem na niejakiego *Mirza Diarzyr*, który był w Anglii na edukacyi, i obszernie posiada wiadomości.

— O stanie Persyi, nadeszły znowu niepomyślne doniesienia z Teheranu. Pierwsza wyprawa przeciwko Turkomanom nie powiodła się zupełnie, powszechném jest zaś zdaniem, że druga nie może wcale mieć mieysca, z przyczyny nedostatku w skarbie, zupełnego zniechęcenia i demoralizacyi w woysku. (A.P.S.Z.)

PARYŻ WIDZIANY Z WYSOKOŚCI NAPOWIETRZNEY.

Jeden z tych ohotników, którzy nie dawno w Paryżu z balonem *P. Green* podróż napowietrzną odbyli, tak ją opisuje:

„W pierwszych chwilach wzniesienia się balonu, obracanie się w kółko było tak dotkliwe, że mi się w głowie zaczęło kręcić; nie spodziewaliśmy się takiego walcowania naszego czółna, i byliśmy nieco zmieszani, ale ruch ten przestawał na nas działać w miarę, jak się oddalali od nieruchomych na ziemi punktów porównania, a gdyśmy się wzniesli daleko w powietrzu, wcaleśmy go nie czuli. Nawet ruch wznoszenia się w górę przestał być dostrzegalny, chyba przez stopniowe malenie przedmiotów na ziemi będących. Z wysokości może tysiąca sążni, Paryż wydawał mi się jak karta jeograficzna. Gwar i turkót, rozlegający się nad nim w powietrzu, coraz bardziey ustawał i całe miasto zdawało się być puste i ciche. Sekwana, dopóki ją można było dostrzedz, wydawała się jak woda zaklęta, nieruchoma. Nie było różnicy między wzgórzystością, a równiną; wzgórze *Montmartre* i *Saint-Chaumont* były dalszym ciągiem jednej płazczyzny. Nakoniec wszystkie gmachy Paryża zgromadzają się w jeden punkt, a pomruka, jakby jaka obszerna, z pod ziemi wychodząca chmura, rozciąga się nad miastem. Kiedy niekiedy

на подобіе густаго изъ земли выходящаго облака, распространился надъ городомъ. По временамъ двѣ точки наиболѣе возвышенныя выходили изъ сего мрака: верхъ дома Инвалидовъ и Пантеонъ; первая представлялась на подобіе полной луны, такъ какъ бы она заходила подъ твоими ногами, въ зимнюю ночь.

Все исчезло; теперь путешествуемъ въ предѣлахъ облаковъ. Окружающія насъ пары такъ сгущены, что кажется ихъ можно осидать; но воздухъ тамъ болѣе влаженъ, нежели холоднѣе; мой термометръ показывалъ три градуса тепла. Въ высшихъ полосахъ атмосферы я почувствовалъ холодъ и принужденъ былъ завернуться въ шинель.

Началась одышка, въ вискахъ я почувствовалъ давленіе и кровь потекла у меня изъ носа. Г. Гринъ тѣлъ спокойно кусокъ жаркого въпрямь и не смотрѣлъ ни въ право, ни въ лѣво, ни въ верхъ, ни въ низъ, какъ старый Парижанинъ, который равнодушно проходитъ чрезъ площадь *de la Concorde* (площадь, посреди которой возвышается *Луксорскій* обелискъ) вовсе не обращая вниманія на окружающія его чудеса. Впрочемъ это хладнокровіе было тѣмъ полезно, что дѣлало насъ спокойнѣе. На такой высотѣ всего болѣе поразила меня необыкновенная тишина въ атмосферѣ и глухіе звуки нашихъ словъ. Мой сосѣдъ, который на землѣ говорилъ хорошимъ басомъ, въ облакахъ измѣнилъ его на женскій тонкій голосъ. Внезапно изъ массы облаковъ, вставшихъ надъ нашими головами, показывается какъ будто самое великолѣпное и блестящее сѣверное сіяніе. Въ легкихъ почувствовали мы облегченіе и воздухъ по дыханію показавшись намъ знакомымъ. Здѣсь я также испыталъ давленіе отраженія земли въ облакахъ. Я не могъ думать, чтобы это было обольщеніе, я видѣлъ въ сѣверномъ направленіи, въ двустахъ саженьхъ подъ аэростатомъ, куполы, башни, цѣлыя основанія косвенныхъ кровлей, какъ будто облака, для той или другой части Парижа, были зеркаломъ. Я обратилъ на это вниманіе Г. Грина, но онъ мнѣ отвѣчалъ, что это для него не новость.

Вдругъ представилось намъ очаровательное зрѣлище. Аэростатъ поднялся надъ гладкою поверхностью, на подобіе воздушнаго океана, но равнаго и спокойнаго, и такъ стало тепло, что я бросилъ шинель, какъ не нужную тягость, не смотря на то, что можетъ быть я выходя изъ шара буду жалить объ ней; переставая темныя нижнія полосы воздуха она скрылась изъ виду. Пускай судьба спуститъ еѣ на плечи несчастнаго!

Мы прибыли въ предѣлы лучезарнаго свѣта, тамъ сіяло солнце, и такъ роскошно, что намъ казалось какъ будто нашъ аэростатъ былъ тѣломъ принадлежащимъ къ его системѣ. На минуту овладѣлъ мною ужасъ, я опасался, чтобы нашъ аэростатъ не освободился отъ земныхъ законовъ, и не пожелалъ бы изъ благодарности полетѣть къ звѣздамъ, которая его одарила лучистымъ тепломъ. Мы бы желали бросить якорь на предѣлахъ этихъ двухъ міровъ, тьмы и свѣта, но я скорѣй примѣтилъ, что мы испускаемъ съ такою скоростью, что когда я плюнулъ въ воздухъ, слюна пала мнѣ на лобъ. Я раздразилъ на тысячу клочковъ листъ газеты, который имѣлъ и бросилъ ихъ въ воздухъ; въ мгновеніе онъ взлетѣли они на 500 футовъ выше аэростата. Г. Гринъ тронулъ клапанъ своей машины, и скорость нашего паденія начала уменьшаться. Солнце закатилось и мракъ снова насъ окружилъ. Кромѣ удовольствія, которое мнѣ доставило это путешествіе, я чувствовалъ непомерную радость выходя изъ челна на землю. Спустилась часъ потомъ мнѣ показалось это сповиднѣемъ; это былъ сонъ, который мнѣ стоитъ шесть сотъ франковъ.

За эту цѣну принималъ Г. Гринъ тѣхъ, которые путешествовали съ нимъ въ аэростатѣ; (охотниковъ нашлось семеро). Но нельзя ничѣмъ заплатить удовольствія видѣть на минуту солнце въ Парижѣ и въ Январѣ. (D. P.)

Театръ. — 9-го Февраля сего года Г. Шмидкоффъ доставилъ вновь удовольствіе нашей публикѣ представленіемъ большой Оперы подъ названіемъ: *Фенелла* съ музыкою славнаго Обера. — Прекрасная игра всѣхъ Актеровъ, а въ особенности Г. Шмидкоффа, известной пѣвицы *Зимерингъ* въ роль Фенеллы, новые костюмы и декорации писанныя Г. Блюме, приличные танцы и наконецъ великолѣпный спектакль сей мѣсы, удовлетворили желанію зрителей. — Публика уже третью съ ряду представленіе сей Оперы удостоила многочисленнымъ собраніемъ и громкими одобреніями игру Актеровъ, равномѣрно и Директора оныхъ Г. Шмидкоффа, за ихъ неутомимые труды и способности.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Феврали 19 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Леевъ Боровскій

два пункта наивысше уносясь надъ тѣ помрокъ: эсциты Инвалидовъ и Пантеону; первый особенно выдаея какъ Кіежъ въ пѣни, который заходитъ подъ stopami twemi, эрзод бладого мроку зимowego.

Всѣмъ зникло; przebywamy teraz krainę chmur. Otaczające nas wyziewy są tak zgęszczone, że powiedziałbyś, iż są dotykalne, ale powietrze więcej tam wilgotne, niż zimne; na termometrze moim były trzy stopnie ciepła. W pokładach wyższych powietrza uczułem dopiero zimno i musiałem się okryć płaszczem.

Zacząłem krótko oddychać, w skroniach uczułem ciśnienie i krew puciła mi się z nosa. Pan Green zjadł spokojnie kawałek pieczeni z dzika i nie raczył spoglądać ani w prawo, ani w lewo, ani nad siebie, ani pod siebie, jak stary Paryżanin, który obojętnie przechodzi przez plac *de la Concorde* (plac, pośrodku którego wznosi się obelisk *Luxor*), na chwilę nie zwracając wzroku na cuda, które go otaczają. Zresztą ta zimna krew miała to dobrego, że nas czyniła spokojniejszymi. Najwięcej mnie uderzyła w tej wysokości nadzwyczajna cichość w powietrzu i słabość odgłosu naszych rozmów. Mój sąsiad, który na ziemi mówił pięknym *basem*, zmienił go w chmurach na kobiecy głos *soprano*. Nagle przez masy obłoków, które ciężły nad naszymi głowami, przebiega się, jak gdyby najpiękniejsza, najświeżniejsza zorza północna. Płuca zaczęły doznawać ulgi i powietrze zdawało nam się w oddychaniu znajome. Sprawdziłem także w tych przestrzeniach zjawisko przeglądania się ziemi w obłokach. Nie mogłem myśleć, żem się łudził; tak widziałem dokładnie, w kierunku północnym, na dwieście sążni poniżej balonu, kopuły, wieże, całe stosy ukośnych dachów, jak gdyby dla tej lub owej części Paryża, obłoki były zwierciadłem. Zwróciłem na to uwagę Pana Green, ale dał mi do zrozumienia, że to nie było dla niego rzeczą nową.

Wnet zaczęliśmy używać przepyszego widoku. Balon wzniósł się nad płaszczyznę płaską, podobną do oceanu powietrznego, ale równego i spokojnego, i zaczęło tak być ciepło, żem zrzucił z siebie płaszcz, jako niepotrzebny ciężar, nie zważając na to, że może go żałować będą przy wyśiadaniu; przebił on ciemne powietrza warstwy niższe i zniknął. Niech go los spuści na barki jakiego nieszczęśliwego!

Przybyliśmy do krainy światła: tam słońce świeciło dla nas, i tak hojnie, jak gdyby nasz balon był ciałem, do jego systemu należącym. Na chwilę myślenie straszna przeszła mi przez głowę, bałem się, aby balon nasz nie uwolnił się od praw ziemskich, i nie chciał przez wdzięczność latać dokoła gwiazdy, która go zaszczycała promienistym ciepłem. Bylibyśmy pragnęli zarzucić kotwicę na krańcach tych dwóch światów ciemności i jasności, ale wnet spostrzegłem, że spadamy z taką szybkością, iż gdy w powietrze plułem, ślina padła mi na czoło. Podarłem na tysiąc kawałków arkusz dziennika, który miałem przy sobie, i rzuciłem je na powietrze; w oka mgnieniu latały o 500 stóp nad balonem. Pan Green ruszył kłapkę swojej maszyny, i szybkość naszego spadania zaczęła wolnieć. Słońce zaszło dla nas i cienie znowu nas otaczały. Pomimo radości, jaką mi sprawiła ta podróż, z uczuciem prawdziwej rozkoszy wyskoczyłem z łódki na ziemię. W godzinę potem myślałem, że miałem sen; było sen, za który zapłaciłem sześćset franków.

Za taką cenę przyjmował Pan Green tych, co się z nim puścili balonem; (znalazło się siedmiu ochotników.) Ale nie możnaby przepłacić za tyle przyjemności widzenia na chwilę słońca w Paryżu i w styczniu. (D. P.)

Театр. — P. Szmidkoff znowu się przysłużył publiczności naszej, przedstawieniem dnia 9 Lut. b. r. wielkiej Opery pod tytułem *Fenella*, z muzyką sławnego Aubera. — Piękna gra wszystkich Aktorów, a szczególnie samego P. Szmidkoffa, zaszczytnie znanej śpiewaczki Pani Zymering, w roli Fenelli; nowe kostiumy i dekoracje pędza J. P. Blume; stosowne tańce, i kosztowna wystawa całej sztuki, nie już więcej do życzenia nie zostawiają — Publiczność nasza, nader licznie zebrana, na 3-cią z kolei reprezentacją tejże opery, okryła hucznymi oklaskami grę artystów i ich Dyrektora P. Szmidkoffa, za ich niezmordowane prace, i znakomite talenta.